

Luchtvaartnieuws uit Suriname

2012-03-20 / Arno Landewers

2011: moeilijk jaar voor SLM

Tot in oktober leek de SLM het boekjaar 2011 met lichte winst af te sluiten; in 2010 was nog een flink verlies geboekt. Maar door uitlopend onderhoud van de Airbus A340 werden de resultaten toch negatief. De SLM beweert dat Air France-KLM de A340 door een administratieve fout een week langer dan noodzakelijk aan de grond heeft gehouden, waardoor een schade van 2 miljoen USD ontstond. Er worden zelfs juridische stappen overwogen, en ook wordt overwogen het onderhoud in de toekomst door een andere, niet met de SLM concurrerende partij te laten uitvoeren. De invloed op de uitbreidingsplannen van de SLM is nog niet duidelijk.

Gerard Brunings, voorzitter van de Raad van Commissarissen van de SLM, verklaarde in september nog dat de SLM haar netwerk wil gaan uitbreiden, waarbij de focus ligt op Brazilië en het Caribische gebied. De SLM vliegt nu 3 maal per week naar Trinidad, maar BWIA vliegt dagelijks op dezelfde route, en ook de vluchten van Insel Air (3 x per week vanuit Curaçao) naar Paramaribo hebben een hoge bezettingsgraad. Ook wordt geprobeerd een vastere voet aan de grond te krijgen in Noord-Brazilië. De SLM vluchten tussen Paramaribo en het Noord-Braziliaanse Belem zijn een groot succes; sinds enkele maanden zet de SLM ook Spaans sprekend cabinepersoneel in op deze route. Een SLM delegatie bezocht Brazilië om meer landingsrechten proberen te verwerven. Het doel is Paramaribo als hub te gaan ontwikkelen voor verkeer tussen Noord-Brazilië, Europa en Noord Amerika. Op dit moment gaat al het Braziliaanse verkeer naar deze bestemmingen via Rio de Janeiro, wat vanuit Noord-Brazilië op 3 tot 4 uur vliegen afstand licht, terwijl met een vlucht van een uur Paramaribo kan worden bereikt. De SLM vliegt 3 keer per week op Belem, met een bezettingsgraad van 80%; het grootste deel van de passagiers bestaat uit Braziliaanse goudzoekers die hun geluk in Suriname willen beproeven. Het streven is in 2015 het aantal Braziliaanse bestemmingen te verhogen.

In oktober werd samenwerking met de Amerikaanse luchtvaartmaatschappij Delta Airlines bekrachtigd. Belangrijkste onderdeel van de samenwerking betreft de prijs van vliegtickets. De SLM agentschappen bieden nu ook Delta tickets aan, en er kan gebruik worden gemaakt van de tarieven van Delta. Zo kan een SLM passagier vanuit Miami (de enige Amerikaanse bestemming van de SLM) bijvoorbeeld onder gunstig tarief via Delta doorvliegen naar New York. De overeenkomst hangt samen met de afschaffing van de visumplicht voor mensen met de Nederlandse, Franse, Amerikaanse of Canadese nationaliteit (dit jaar worden Engeland en de overige Schengenlanden hieraan toegevoegd). SLM directeur Henshuys gaf al aan dat er met diverse luchtvaartmaatschappijen uit deze landen wordt onderhandeld over soortgelijke overeenkomsten.

Rond dezelfde tijd ontstond beroering rond de financiële steun van de regering aan de SLM, een lid van de assemblee (het Surinaamse parlement) stelde vragen over de omvang en het rendement van de steun. Het blijkt dat de Surinaamse staat de huur van de SLM Airbus A340 bekostigt; als tegenprestatie stelt de SLM tegen speciaal tarief chartervluchten voor de regeringstop beschikbaar. Ook worden dienstreizen van ambtenaren geboekt bij de SLM, tenzij het niet anders kan en stelt de SLM vrachtcapaciteit beschikbaar als ondersteuning voor agrarische producten uit Suriname. Tevens werden kritische vragen gesteld over het uitblijven van het effect van het afschaffen van de visumplicht; er werd verwacht dat het toerisme zou toenemen. De hoge prijzen op de route Paramaribo- Amsterdam zou dit effect teniet doen.

Problemen voor verkeersleiding Zanderij

Het Instrument Landing System (ILS) van luchthaven Zanderij/Johan Adolf Pengel zorgde de afgelopen tijd voor problemen. ILS dient als hulpmiddel voor de vlieger tijdens landingen bij slecht zicht condities; het wijst feitelijk de positie van het vliegtuig aan ten opzichte van het

begin van de landingsbaan. Door blikseminslag moest de ILS van Zanderij in 2010 worden uitgeschakeld. Pas in juni van het afgelopen jaar kon met reparatie worden begonnen, nadat de beheerder van de luchthaven USD 100 000 had voorgeschoten in afwachting van betaling van de reparatie door de Surinaamse overheid. Gevolg van het niet werken van de ILS was dat er binnen korte tijd diverse vliegtuigen (waaronder toestellen van de KLM) moesten uitwijken naar Cayenne in Frans Guyana.

Een ander probleem voor de verkeersleiding op Zanderij is een steeds nijpend wordend gebrek aan luchtverkeersleiders. Het waarnemend hoofd van de Luchtvaartdienst verklaarde dat er 60 verkeersleiders nodig zijn, terwijl er nu maar 26 in dienst zijn, waarvan er een aantal dicht bij de pensioengerechtigde leeftijd is. Naast de afhandeling van de vluchten op Zanderij (enkele per dag), wordt ook het internationale verkeer in Surinaamse luchtruim gecoördineerd door de verkeersleiding op Zanderij, en dat zijn er tientallen per dag. Inmiddels is er begonnen met de opleiding van 20 verkeersleiders, maar de ervaring leert dat minder dan de helft de opleiding ook succesvol afsluit.

vliegstrip Kwamalasangutu onbruikbaar

Sinds juni was de vliegstrip bij het indianendorp Kwamalasangutu, in het uiterste zuidwesten van Suriname, onbruikbaar wegens de slechte gesteldheid van de baan in het regenseizoen. De Trio indianen waren daarom verstoken van een flink aantal eerste levensbehoeften als zeep en jachtpatronen. Half augustus namen de bewoners het heft in hand door de gaten in de baan zelf te dichten, waarna de baan weer bruikbaar was. Gelukkig waren er in de periode van sluiting geen ernstig zieken die naar Paramaribo moesten worden gevlogen, terwijl toetsopdrachten voor de lokale school vanuit een vliegtuig werden gedropt. Het ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme gaat bekijken hoe deze problemen in de toekomst kunnen worden voorkomen.

Sproeiervluchten

Ernstige kritiek op de landbouwsproeiers in district Nickerie. In de assemblee werden vragen gesteld over vervuiling door pesticiden, die met name door landbouwvluchtelingen worden verspreid. In Nickerie wordt grootschalig rijst verbouwd, en met name jonge rijstplantjes worden vanuit de lucht bespoten. Volgens parlementariër Marsidih Soetimin worden echter kreken en vruchtenbomen vervuild. Aan zijn pleidooi voor nader onderzoek lijkt echter geen gevolg te zijn gegeven. Tegelijkertijd bleken zogenaamde bibitvliegen en tripsen ernstige schade te hebben toegebracht aan de nieuwe rijstplant in Wageningen, in het district Nickerie, ondanks sproeiervluchten.

Hi-Jet koopt Schweizer aan

Op 7 september kwam op Zorg en Hoop een Schweizer 269C helikopter aan. Het toestel werd binnen 5 dagen, met in totaal 30 vlieguren, overgevlogen vanuit Miami en is gekocht door Hi-Jet helikopters. De Schweizer, nog vliegend met Amerikaanse kenmerk, werd gevlogen door Edward Geerlings, vergezeld door een Amerikaanse instructeur. Het toestel zal vooral voor lesvluchten voor de politie en het Nationaal Leger worden gebruikt.